

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ
นักเรียนกลุ่มเครือข่ายดอนสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

PARENTS' PARTICIPATION IN SUPPORTING THE DESIRED CHARACTERISTICS OF
STUDENTS IN DONSAK NETWORK UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1

17

ศุภโชค รอดทับ*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บำรุง ศรีนวลปาน**

ดร.ประยงค์ ชูรักษ์***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายดอนสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามอาชีพ และระดับชั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-ปีที่ 6 ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายดอนสัก ปีการศึกษา 2557 จำนวน 341 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One-Way-ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านรักความเป็นไทย และด้านมีจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. ผู้ปกครองที่มีบุตรศึกษาต่ออยู่ในระดับชั้นที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านซื่อสัตย์สุจริต ด้านมีวินัย และด้านไม่เร่ร่อน รู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน ด้านอยู่อย่างพอเพียง ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านรักความเป็นไทย และด้านมีจิตสาธารณะไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study parents' participation in supporting the desired characteristics of students 2) to compare parents' participation in supporting the desired characteristics of students in Donsak network under Suratthani Primary Educational Service Area Office 1 as a whole and individual aspects, by career and grade level. The sample consisted of 341 parents of students in Donsak Network in the academic year 2014. The instrument was a questionnaire. Data analyses were conducted using mean, standard deviation, t-test, F-test and One-Way-ANOVA. The research findings were as follow: 1. Parents' participation in supporting the desired characteristics of students in Donsak Network under Suratthani Primary Educational Service Area Office 1 overall were at a high level. When considering each aspect, the Love of nation, religion and king aspect was at the highest level, and the Cherishing Thai-ness aspect and the Public-mindedness aspect was at the lowest level. 2. Parents with different career had significantly different participation in supporting the desired characteristics of students,

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

** คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

*** ศึกษาในเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

as a whole at .01 level 3. Parents with different students' grade level did not have significantly different participation in supporting the desired characteristics of students, as a whole. When considering each aspect, the Love of nation, religion and king aspect, the Honesty and integrity aspect, the Self-discipline aspect and the Avidity for learning aspect were significantly different at .05 level, and the Sufficiency living aspect, the Dedication and commitment to work aspect, the Cherishing Thai-ness aspect and the Public-mindedness aspect did not have significantly different.

Keyword: Parents' Participation

บทนำ

สิ่งที่จะเป็นเครื่องมือในการพัฒนามนุษย์ คือ การศึกษา การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 - 2559) ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมี “คน” เป็นศูนย์กลาง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้อย่างรอบด้านและสมดุล ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขปรับปรุง (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และเน้นในเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนและความสำคัญของชุมชนในด้านการศึกษาโดยได้กำหนดบทบาทของชุมชน ในมาตรา (8) การจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลัก “การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น” และมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ บัญญัติว่า ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชน มีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการ ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน

การดำเนินการตามความในแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545 - 2559) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขปรับปรุง (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 จะบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการศึกษานั้น โรงเรียนจึงต้องมีการปรับเปลี่ยน พฤติกรรม โดยการเพิ่มบทบาทของบุคคล ครอบครัวและชุมชน ให้มีส่วนร่วมร่วมกับโรงเรียนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะบทบาทของครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครอง ควรมีส่วนร่วมในการรับรู้ ดูแล ส่งเสริมการศึกษาเล่าเรียนของบุตรหลาน สอบถามติดตามความก้าวหน้าและ สนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนทุกด้านของผู้เรียน ประเด็นสำคัญ บ้านและโรงเรียนควรมีสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โรงเรียนควรรับรู้ ว่า ผู้ปกครองมีความต้องการให้มีการพัฒนาผู้เรียนเช่นไร บ้านควรรับรู้ ว่าโรงเรียนมีแนวทาง และดำเนินการในพัฒนา ผู้เรียนอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนได้รับผลประโยชน์ต่อการพัฒนาสูงสุด จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่บ้านและโรงเรียนต้องมีความสัมพันธ์กัน อย่างใกล้ชิดเพื่อจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่เล็กที่สุด ในอดีตครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครอง ในทุก ๆ ด้าน บทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของครอบครัว คือ การให้การศึกษากับบุตรหลาน ครูคนแรกของเด็ก ก็คือ พ่อ แม่ มีปู่ ย่า ตา ยาย ร่วมเป็นครูด้วย ครอบครัวจึงเป็นองค์การจัดการศึกษาทั้งด้านการศึกษาพื้นฐาน เพื่อให้อ่าน เขียน ได้ และกล่อมเกลางานด้าน คุณธรรมและจริยธรรม เป็นการเรียนจากแบบอย่างมาตรฐาน การประพฤติปฏิบัติของบุคคลในครอบครัว และการศึกษาอาชีพ โดยการ ถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ตั้งแต่เกิดจนตาย จึงกล่าวได้ว่า ครอบครัวรับผิดชอบการศึกษาตลอดชีวิต การจัดการศึกษา ของครอบครัวที่ดำเนินการเป็นการศึกษาตามอัธยาศัย (รุ่ง แก้วแดง, 2541, หน้า 167) การปฏิบัติของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีต่อเด็ก ตลอดจนถึงสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กได้รับ ความรู้สึกไว้วางใจและไม่ไว้วางใจเกิดขึ้นจากพัฒนาการ ระยะแรกของชีวิตเป็นพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่ความเป็นหรือไม่เป็นตัวของตนเอง จนในที่สุดจะเสริมสร้างลักษณะและพฤติกรรมของ เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง หรือบั่นทอนให้เด็กมีลักษณะพฤติกรรมที่ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง (สุทธิมาลย์ โยมนิ, 2547, หน้า 2)

จากความสำคัญของครอบครัว จะเห็นว่าเด็กจะได้รับการพัฒนาความรู้จากครอบครัว เป็นอันดับแรก เริ่มจากการฝึกให้เด็ก ได้รู้จักพื้นฐานในการดำรงชีวิต เช่น การกิน การพูด การฟัง โดยมีพ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นครูคนแรกของเด็ก แต่ในสภาวะการ เปลี่ยนแปลงทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ต้องออกไปประกอบอาชีพเพื่อหารายได้มาดำรงชีพให้ อยู่รอด และมีเวลาในการอบรมสั่งสอนบุตรหลานน้อยลง เด็กหรือบุตรหลานจึงถูกนำมาอยู่ในความดูแลของสถานรับเลี้ยงเด็ก ศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียน เมื่อบุตรหลานของตนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หรือผลการเรียนไม่ดี พ่อแม่ ผู้ปกครอง ก็จะตำหนิผู้ที่ให้การดูแลบุตรหลานของตนเอง ซึ่งจากประสบการณ์ที่ผ่านมาได้มีผู้ปกครองมาว่ากล่าว ครู ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนว่าให้การอบรมดูแลของของตนไม่ดี ทำให้ลูกของตนมีพฤติกรรมก้าวร้าว ตื้อรั้น รวมทั้งผลการเรียนตกต่ำ เป็นต้น และที่สำคัญปัจจุบัน ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะไม่เข้ามามีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานของตนร่วมกับโรงเรียน โดยอาจมีสาเหตุที่ทำให้ไม่อาจเข้ามามีส่วนร่วมจากปัจจัยหลายด้าน เช่น ปัจจัยทางด้านการประกอบอาชีพ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านความรู้ของผู้ปกครอง เป็นต้น

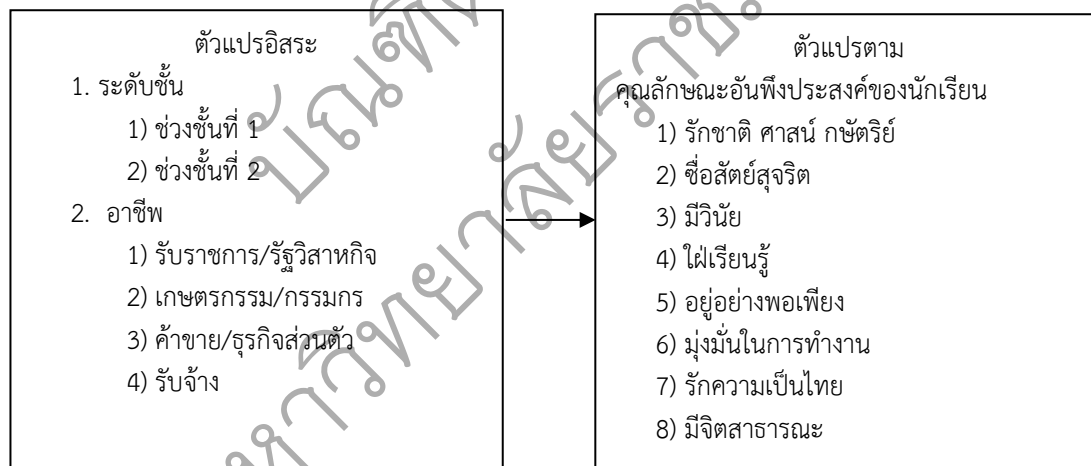
ดังนั้น เพื่อเป็นการเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียน อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาสภาพ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้ปกครองตระหนักถึงบทบาทของ ตนในการมีส่วนร่วมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศชาติต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนและระดับชั้นของนักเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 8 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 7) ได้แก่ สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 2,985 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ในปีการศึกษา 2557 ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงในพิชิต ฤทธิจรูญ, 2554, หน้า 119) โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

(stratified random sampling) เมื่อกำหนดชั้นภูมิตามสถานศึกษาและกำหนดสัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลากได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 341 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ศึกษาทฤษฎีแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวแปรที่ศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ประกอบด้วย 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ โดยการวัดเป็นลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้วิธีการของลิเคิร์ต (Likert Method) โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนระดับความคิดเห็นทั้งหมด 5 ระดับ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีหลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 แล้วนำมาประมวลเพื่อกำหนดขอบเขตการวิจัย และการสร้างเครื่องมือเพื่อให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา

3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพิ่มเติมปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับเนื้อหาตลอดจนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ พิจารณาตรวจสอบ ความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา ภาษาที่ใช้

5. นำแบบสอบถามไปหาค่า IOC รายข้อ ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าขึ้นไป และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบครั้งหนึ่ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จากนั้นนำไปหาความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ค่าความเชื่อมั่น .97

7. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยจัดส่งแบบสอบถามให้กับผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ระบุในคำชี้แจงเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง เมื่อดำเนินการแล้วเก็บรวบรวมแบบสอบถามส่งผู้วิจัยโดยตรงตามเวลาที่กำหนด

3. แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยจะนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ก่อนนำไปประมวลผลเพื่อหาค่าสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจากการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยกำหนดค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแบ่งเกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปลผล ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลระดับคะแนนเฉลี่ย ข้อมูลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ทั้ง 8 ด้านประกอบด้วย 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยเลือกเฉพาะข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าวิจัย ดังนี้

2.1 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นแตกต่างกัน ใช้กับการทดสอบค่าวิกฤต (t-test)

2.2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามอาชีพแตกต่างกัน ใช้กับการทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ด้านรักความเป็นไทยและด้านมีจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน และระดับชั้นของนักเรียน

2.1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนในระดับชั้นที่ต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านซื่อสัตย์สุจริต ด้านมีวินัย และด้านใฝ่เรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอยู่อย่างพอเพียง ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านรักความเป็นไทย และด้านมีจิตสาธารณะ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก และด้านรักความเป็นไทยกับด้านมีจิตสาธารณะ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ งานวิจัยของ สาลี่ สิลาคตร (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านสะอาดเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านวินัย ด้านอยู่อย่างพอเพียง และด้านมีจิตสาธารณะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ พระอำนาจ อดุลกาโม (2554) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านรักความเป็นไทย รองลงมาได้แก่ ด้านมีจิตสาธารณะ ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านซื่อสัตย์สุจริต ด้านอยู่อย่างพอเพียง ด้านมีวินัย และด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านใฝ่เรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำข้อมูลสารสนเทศด้านรักความเป็นไทยกับด้านมีจิตสาธารณะ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มาพัฒนาคุณลักษณะนี้ให้ดีขึ้น เพราะจะทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในด้านรักความเป็นไทยกับด้านมีจิตสาธารณะให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา และนำข้อมูลนี้เป็นต้นแบบให้สถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ มาศึกษาดูงานและนำไปพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดต่อไป

2. ผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน และระดับชั้นของนักเรียน

2.1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นพรัตน์ จรุงประโคน (2555) ที่ศึกษาเรื่องความต้องการของผู้ปกครองต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านคลองจาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการของผู้ปกครองต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการเปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน กำหนดนโยบาย เพื่อพัฒนาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน จึงสามารถช่วยให้ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันตระหนักถึงความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนจึงจะทำให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเพิ่มมากขึ้นในทุกอาชีพ

2.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่อยู่ในระดับช่วงชั้นที่ต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านซื่อสัตย์สุจริต ด้านมีวินัย และด้านใฝ่เรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน ด้านอยู่อย่างพอเพียง ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านรักความเป็นไทย และด้านมีจิตสาธารณะไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ สังวาลสว (2550) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนธัญรัตน์ จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจมีระดับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัวและอาชีพรับจ้างหรือเกษตรกรกรรม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ว่า ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากข้อค้นพบของงานวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านอยู่อย่างพอเพียง และด้านรักความเป็นไทยกับด้านมีจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งหมดมีระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำข้อมูลสารสนเทศด้านรักความเป็นไทยกับด้านมีจิตสาธารณะ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มาพัฒนาคุณลักษณะนี้ให้ดีขึ้น เพราะจะทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในด้านรักความเป็นไทยกับด้านมีจิตสาธารณะให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา และนำข้อมูลนี้เป็นต้นแบบให้สถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ มาศึกษาดูงานและนำไปพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดต่อไป

1.2 จากข้อค้นพบของงานวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สามารถใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน กำหนดนโยบาย เพื่อพัฒนาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน จึงสามารถช่วยให้ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันตระหนักถึงความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนจึงจะทำให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเพิ่มมากขึ้นในทุกอาชีพ

1.3 จากข้อค้นพบของงานวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยผู้ปกครองนักเรียนที่อยู่ในระดับช่วงชั้นที่ต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน ผู้ปกครองที่นักเรียนที่อยู่ในระดับช่วงชั้นที่ต่างกันจึงไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน จึงสามารถนำข้อมูลของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมาใช้เป็นสารสนเทศเพื่อนำไปเป็นแนวทางสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยไม่ต้องคำนึงถึงระดับชั้นของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของ ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

2.2 ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามทัศนะของครูผู้สอนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

2.3 ควรศึกษาระดับความสัมพันธ์การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามทัศนะของครูผู้สอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายตอนล่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- นพรัตน์ จุฑาประโคน. (2555). *ความต้องการของผู้ปกครองต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านคลองจาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา*
- พิชิต ฤทธิ์เจริญ. (2554). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: แฮสออฟเคอร์มิสท์.
- พระอำนาจ อดุลกามา. (2554). *การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ พ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). *การนำภูมิปัญญาไทยเข้าระบบสู่การศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุทธิมาลย์ ไยมณี. (2547). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนโรงเรียนมณีนวดีนา เขตบางแค กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.*
- สมบัติ สว่างลย์สวาย. (2550). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนธัญรัตน์ จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- สำลี สีลาโคตร. (2553). *การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านสะอาดเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.*